

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile netrănoște nu se pri-
mesco. Manuscrisurile nu se re-
trimic!
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Oto Moos), Heinrich Schalek, Alois
Herni, M. Dukes, A. Oppel, J. Lam-
berger, Anton Masi, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dasse; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
gazdărie pe o coloană 5 or.
și 80 cr. timbru pentru o pa-
gină. Publicații mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL VII

„Gazeta” ieșe în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prentuie în toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 or. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 27.

Brașov, Sâmbătă 4 (16) Februarie

1889.

Brașov, 3 Februarie v.

Erî s'a început în dieta un-
gurească desbaterea specială a pro-
iectului legii militare în nisce îm-
prejurări puțin îmbrucătoare pen-
tru cabinetul Tisza.

Scim, că Tisza a stăruit la
Viena ca să se încuviințeze mo-
dificarea §-lui 14 și cunoscem
declarația, ce a făcut-o în confe-
rența partidei sale în această pri-
vință. A mai stăruit ministru-
președinte unguresc încă pentru
ceva, a stăruit ca însuși Maies-
tatea Sa să vină la Pesta în spe-
ranță, că prezența monarhului
tocmai în nisce zile de adânc
doliu va face să se liniștească spi-
ritele și să nu se mai întempe
scandaluri pe strade.

Alaltăerî Maiestatea Sa a pri-
mit deputațiunile camerelor și
ale orașului, cari s'au dus în pa-
latul dela Buda spre a manifesta
condolența lor pentru pierderea,
ce a suferit-o casa domnitore. Cu
ocasiunea acesta Majestatea Sa fă-
când alusiune la demonstrațiunile
de pe stradele Pestei, dișe cătră
primarul orașului: „Speru că ora-
șul spre ușurarea durerii noastre
va documenta fidelitatea și alipi-
rea sa prin atitudinea ce-o va ob-
serva în săptămânile de doliu, ce
avem de gând, eu și regina, să
le petrecem aici.”

Față cu deputația camerei mag-
naților își exprimă Majestatea Sa
speranța, că magnații vor ușura
problema sa cu fidelitatea tradițio-
nală și 'lă vor sprijini și în vii-
tor, pentru ca să se împlinescă
intențiunile sale.

Deputațiunei camerei deputa-
ților îi declară monarhul că aş-
teptă dela ea ca să sprijinescă in-
tențiunile sale și pe guvernul său, care
posede deplina sa încredere.

Și care este răspunsul orașu-
lui și al dietei?

Câteva ore după primirea dela
palat tinerimea maghiară inscenă

o nouă demonstrație înaintea pre-
fecturii poliției. Turburarea a fost
așa de mare, încât s'au arestat
50 de persoane.

În ziua următoare a fost o
ședință turbulentă în dietă. De-
putatul Ugron a atacat în mod in-
verșunat pe ministrul președinte
Tisza imputându-i, că a făcut să
i-se voteze încredere din partea
regelui, tocmai când „națiunea”
își întorce cu dispreț fața dela
el.

Vorbirea lui Ugron a produs
un șgomot nespuse de mare în
cameră, încât multă vreme
Tisza nu putu să vorbească. În
cele din urmă făcându-se puțină
liniște, ministrul președinte a de-
clarat, că cuvintele regelui sunt
ale lui proprie și nu că densul
(Tisza) i-a prezentat răspunsurile.

Destul că opoziționali, incu-
rajați de succesul dobândit în
privința §-lui 14, sunt hotărâți ca
prin scene turbulante în dietă și
prin demonstrații pe strade să
continue tactica lor de până a-
cum, fără considerare la doliul
și la intențiunile accentuate din
partea monarhului.

Le vine acum în ajutor opo-
ziționalilor ungi și împrejura-
rea că, după cum susțin ei, Ti-
sza în strîmtoarea sa se acunde la
spatele monarhului. Ei vor să
exploate această împrejurare, spre a
discredita și mai mult cabinetul
actual înaintea „națiunii.”

Demonstrațiile de pe strade
vedem că și-au luat un avânt
și mai mare ca înainte. Cântec-
ele lui Kossuth sunt ărași la
ordinea zilei și erî poliția călă-
ră a făcut un sângeru atac
asupra tinerilor demonstrați,
cari au ars diarul d-lui Tisza
„Nemzet” cu mare alaiu.

Eată cum vrea să ușureze po-
porațiunea Budapestei durerea Su-
veranilor!

Criza, care până acuma nu era
pronunțată, intră într'unu stadiu

förte amenințator, și de vor
merge lucrurile tot așa, se pôte
ușor întâmpla, că Tisza cu totă
maioritatea de care dispune încă
va fi silitu său să demisioneze,
său să introducă starea de asediu,
cum diceau foile opoziționale un-
guresc.

Demonstrațiuni în Pesta.

În ziua când au sosit suveranii
nostri în Pesta după înmormântarea prin-
țului de coronă, au fost ărași demon-
strațiuni în Pesta, de astădată s'ar puté
dice, că direct în contra Majestaților
Lor. Foile guvernului își dau totă si-
lința să slăbescă însemnătatea acestor
demonstrațiuni, precum și guvernul a
căutat același lucru prin telegrame. Lu-
crurile s'au petrecut astfel, după cum
spune „Pester Lloyd”:

Îndată ce curtea a trecut strada
Vașului, studenții se adună și aședn-
du-se în rânduri de câte 8 inși, porniră
cântându „Szozat” și „Himnus” la loca-
lul clubului partidei independente, de
aci înaintea locuinței deputatului Geza
Polony, unde strigară „eljen Kossuth.”
Apoi se duseră pe piéta universității, er
o parte sub conducerea candidatului de
advocat Dr. Zoltan Takacs — contra
cărui poliția a pornit cercetare pentru
rolul ce l'a jucat cu ocasiunea turbu-
rărilor dela 29 și 30 Ianuarie — pe
piéta șerpilor. Aci Takacs tinu în mulți-
mei o vorbire. „Pester Lloyd” dice, că în
această mulțime erau numeroase existențe
suspecte, precum și unu individ, care
ședuse deja doi ani înaintea localului
clubului liberal, de unde voi să pornescă
spre Buda la palat, der junu despărțé-
mentu de polițist cu șeful poliției [se-
crete apără la fața locului, de unde îm-
prăștiă mulțimea, care făcea o larmă in-
fernală. Pe promenada Elisabeta însă
ărași se adună demonstrații larmuind
și strigându cătră Takacs, ca să i ducă
mai departe. Cu „eljen Takacs” și „ab-
zug Tisza” mulțimea se întorse pe bule-
vardul Vașului, de unde apoi se îm-
prăștiă. Mai târziu au fost demonstrații
și pe Kerepeserstrasse, der poliția luase

măsurî corăspundătoare pentru tôte ca-
surile.

Așa știu mângăia „patrioții” pe su-
veranii nostri după greualovitura a sorții
ce au suferit-o!

În 13 l. c. s'era s'au repetat demon-
strațiunile. Unu din conducătorii
studenților demonstrați, Dr. Zoltan Ta-
kacs, a fost arestat de poliția. Acestă
arestare a produs mare amărăciune și ti-
nerimea s'a dus înaintea locuinței că-
pitanului poliției Török, strigându și flu-
erându în contra lui. Poliția a interve-
nit lovind cu săbiile și cu bâtele.
Demonstrații cântară acum următorul
vers:

Abzug Tisza! Abzug Csaki!
Abzug baro Fejervary!
Abzug Török főkapitány!
Eljen Dr. Takacs Zoltán!

Cele 10.000 fl. ale comunității de avere

Împrumutate fostului arendator ge-
neral al băilor erculane Carol Ta-
tartay în zilele din urmă au făcut mare
sfară în țară. Datori suntem deci și noi,
cari avem nemijlocită cunoștință despre
această afacere, a desluși adevărata stare
a lucrului, denaturată, precum ni-se pare,
din adins, spre a sămăna încrederea și
încrederei și spre a discredita la popor
pe conducătorii de până acum ai comu-
nității de avere. Eată cum stă lucrul:

În anul 1881 negoțul de lemne
înflorea, pentru că exportul de lemne
în România era liber, nu esista resbe-
lul actual vamal. Societatea franceză
numită *anonimă lionsă* nu căduse în con-
curs, și ea, conformu stipulațiunei din
contractul ei încheiat cu comunitatea
de avere, tăia din pădurile de lângă Du-
năre la Dubova pe totu anul lemne
în preț de 40.000—50.000 fl. și acesti
bani îi deporta la cassa comunității de
avere. Pe atunci preliminarul de venite
și spese al comunității de avere se în-
cheia cu o bunșoră prisosință în bani
gata, cari trebuiau elocați spre fructi-
ficare. Din acesti bani a cerut în amin-
titul anul 1881 arăndatoru generalu,
atunci încă cu bun credit și rezume,

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Mănăstirea dela Peciora.

trad. din W. Sollogub.

Cine va călători la Niș-Novgorod să
se abată și pela mănăstirea Peciora.

Malul Volgei este de totu încântă-
tor. La stânga poți vedea pe povârni-
șul repede al malului la o adâncime
mare falnicul riu, pe care lă cantă Rușii
în cântecele lor și lă amintesc într'o
mulțime de legende. Mândru curge p'aci'n-
colo, parcă ar fi într'o platoșe cu soldți
de argint, și se întinde măreț până se
perde în azurul nemărginit.

Pe malul dreptu se amestecă printre
tufiș și printre pomi câteva case pito-
rect, er mai incolo, ca și cum s'ar perde
în falnicul riu, se dăresce puțintel din
albul dîd al mănăstirei, peste care se
ridică măiestos nenumăratele cupole ale
bisericii și chiliile călugărilor. Să te rupi
pentru puțin în gândul tău de tôte cele
pămăntesci, și intră pe porța cea mare
a mănăstirei printre posomoritul și
de căsuli dîdite în formă rotundă. În
mijlocul curței se află două biserice

vechi, care sunt legate între ele prin
trun coridoru coperit. În aceste biserice,
tăcuții martori dintr'unu timp uitat,
s'au versat multe lacrimi printre bă-
trânele boltituri și pe iconostasele cio-
plite cu multă artă. S'au versat multe
lacrimi și s'au ridicat ferbinți rugăciuni
pentru scăparea de sub jugul Tătarilor,
pentru paza în contra năvălirilor polone,
și pentru gloria și îndelunga viață a
czezilor din Nigorod. Scările, ce duc
la aceste biserice, de multu sunt co-
perite cu erbă. Printre tufișul des și
printre bălăriile sălbatică se dăresce ici
colo câte-unu monumentu scilpindu, er
crucile de lemn dela morminte și-au
plecat jalnic vărful lor spre pământ.
Aci este locul de totu pustiu și înfi-
rător, — aici este pragul mormintului
pentru desertăciunea omenescă. Juru îm-
prejur este o adâncă tăcere, o liniște
care te înfiară, și pretutindinea veți chi-
pulu morții, er când și când câte unu că-
luger în négra lui haină, care intocmai
ca o umbră se strecoră printre morminte.

Căsciora simplă a arhimandritului
e lipită de chiliile celorlăți călugeri, cu

tôte acestea din ferăstră, înaintea căreia
se află rămășițele unui balcon, se vede
un tablou din cele mai încântătoare, er
în depărtare se dăresce totă bogăția
Rusiei.

Dintr'o parte a malului precepișu,
se ridică cremlul*) vechiu, er elopot-
nițele scilpiciose se atingă parcă de ce-
rului albastru. Jos se întinde dealungul
riului orașul, er în partea cealaltă cătră
câmpu poți vedea în depărtare mii de
sate pe lângă Oca și Volga, cari își îm-
preună apele lor tocmai lângă oraș,
și după ce s'au făcut una, aceste două
riuri formeză ca un felu de promontoriu
unde se face vestitulu tērgu cunoscut
de totă lumea.

În acestu loc se întelnesce Asia
cu Europa, răsăritul cu apusul. Aici
se deschide șorțea multor popore în
privința averei, aici este cheia pentru
comorile rusesc. Aici veți totu felul
de omeni într'o amestecătură curiosă,
aici poți auzi tôte limbile, prin miile de
prăvălii pline cu mărfuri, și o nenumă-

Cremlul este o parte fortificată a mănă-
stirei său a unui oraș.

mărată sumedeniă de omeni se imbal-
zesc în tôte părțile spre a intra în șe-
trile de scânduri și în căroiunile alcă-
tuite în pripă. Toți cei de față sunt
preocupați de unu singur ideal și alu-
jesc unu singur idolu, — comerțului.
Printrejur se află corturi, telegi înocă-
cate, cazane cu ceai din care ieșă abur,
er caftanele persice, armene și turcesc
fac un contrastu bătător la ochi față
de îmbrăcăminte Europeanilor; fiecare
colțor este plin de lădi, de butoie,
de saci, în cari se află felu de felu de
mărfuri: brilate și păcură, cărți și șeu,
în sfârșit ori și ce se pôte vinde și
se pôte cumpăra. Nu numai pe uscatu,
ci chiar și pe apă na veți altceva de-
cât mărfuri. Oca și Valga stau față în
față ca două armate strălucindu fie-care
din aceste două riuri cu felurile color
ce se pot vedea la bandiere și la ca-
targuri. Aci se află felu de felu de vase
cu diferite numiri, din tôte părțile Rusiei
pline cu fabricatele depărtatei Chinii, cu
prisosul bucatelor indigene, tôte la unu
locu adunate numai și numai pentru co-
merciu, ca astfel după aceea să mērgă

Carol Tatartzy unu împrumut de 60.000 fl. oferind realitățile lui din băile erculane drept ipotecă pelângă intabulațiune primo loco. Comitetul comunității de avere a aflat, că pe realitățile oferite de ipotecă s'ar putea da numai 35.000 fl. și așa fi acordă de o camdată numai 10.000 fl., pentru-ca Tatartzy astfel se pōtă produce documentele de intabulațiune despre intręga sumă de 38.000 fl. Tatartzy scōse suma de 10.000 fl. depunędă de-o camdată ca amanet de mână (Faustpfand) 8 bilete de depozitare despre cauțiunea lui de 19.000 fl. papire de stat aflate la oficiul reg. ung. de contribuțiune din Caransebeș.

Adunarea procsimă generală la întetătorile petițiunii ale fostilor împăduriri pentru împrumut a luat decisiul, ca la darea de împrumut în linia primă se fie considerat împăduriri, adecă fostii grăniceri, și că chiaru nici acestora se nu li-se acōrde unu împrumut mai mare de 400 fl.

Decisiul acesta a făcutu imposibilu lui Tatartzy realizarea restului de 28.000 fl. alu împrumutului din cestiune.

Comitetul comunității de avere a cređut, că amanetulu menționat pentru asigurarea împrumutului deja înmanat lui Tatartzy este de ajuns și îndestulor, cu atātă mai vęrtos, fiindcă debitorulu Tatartzy plātea fōrte regulat interesele și pentrucă în întretimpu comisarii guverniali, atātă rēposatul comite supremu Carolu Tabaidj, cātă și actualulu comite supremu Emeric Iakabffy, cu ajutorulu protocontabilulu comitatensu au revędutu cum se đice din firu în pęru tōte rațiociniile, cārțile de contabilitate, banii gata, obligațiunile de stat, depositele, între care s'au aflat și cele 8 bilete de depozitare din cestiune etc.; precum documenteză clausulele puse pe cārțile de contabilitate, aflāndu-se tōte în ordine, amintiții comisari guverniali n'au excepționat acele 8 bilete.

Ręspāndindu-se scōrea prin luna lui Augustu a. tr. că Tatartzy ar fi peste pūterea lui însărcinat cu datorii pasive, comitetulu comunității de avere a avisat îndat pe avocatulu ei a asigura cele 10.000 prin intabulațiune. Tatartzy muru însu în întretimpu și tōtă averea lui mobilă și imobilă deveni sub concursu.

Erariulu, căruia serveau pentru arēnda băilor erculane drept cauțiune cele 19.000 fl. în papire, de stat aflate astăzi la oficiul de contribuțiune din Orșova, spre asiguarea pretensiunilor sale de peste 60.000 fl. față cu lāsāmētulu lui Tatartzy, puse mai āntēiu mână pe cauțiunea de 19.000 fl.

Așa comunitatea de avere rămase, ca se-și însinue pretensiunea sa de 10.000 fl. la curatorulu masei concursuale, pentru

caru însinuaru stă deschisu termenulu până la 18 Februarie nou a. c.

Comisarulu guvernialu actualu ca se nbi se pōtă imputa vre-o întrelāsare, demāndă protocontabilulu comitatensu, a duce în îndeplinire procedura de asigurare a sumei din cestiune contra acelor membri din comitetu, caru au votat și estradatulu lui Tatartzy împrumutulu de 10.000 fl.

Membrii acestia ai comitetului sunt: domnulu generalu Traianu Doda, rēposatul vice-colonelulu Iosif Seracinu, protopresbiterulu Michailu Popovicu, locotenintele Ilie Curescu și Ioanu Betia. Acesti membri ai comitetului însu au recursu contra dispozițiunii susțatise a comisarulu guvernialu.

Nu încape indoelă, că și fără scrupuloșa precauțiune a comisarulu guvernialu pređișii membri ai comitetului ar fi oferit garanția necesară comunității de avere pentru suma din cestiune, rămānēndu ca intręga afacere, după ce se va sci efectiva daună în urma pertractării și finalisării concursului, se se reguleze prin adunarea generală a comunității de avere, după noi, singura competentă a decide definitivu în cauză. Atātă de astādātă.

În fine facem atenți pe cei neinformați în cauză, se nu dea cređēmētulu scorniturilor și micuniilor, ce se rēspāndesc în acēstă privință cu scopulu de a micșora reputațiunea și a macula caracterulu unor bărbați probați de onesti ai nostri. — „Foia Dicesană“.

SCIRILE ȚILEI.

Fondu non Rudolfinu. Cetim în „Telegrafulu Român“ din Sibiu: Am înțelesu din isvoru siguru, că Escelența Sa arhiepiscopulu nostru metropolitu a depus la consistorulu archidiececanu un capitalu de 200 fl. în scopulu, ca cu acesta se se facă începutu unui fondu nou archidiececanu, destinat u anume pentru înlesnirea tinerimei nōstre archidiececane din clasele inferioare ale poporului, în instrucțiunea școlară. Fondulu ar fi se pōrte numelu „Rudolfu“ și se fie un monumentu viu pentru decedatul principe de corōnă, a căruia una dorință principală i-a fostu de siguru cultura poporului.

Distincțiune. Maiestatea Sa monarhulu a decorat cu crucea de cavaleru alu ordinulu „Franciscu Iosifu“ pe protopresbiterulu Petru Chirilescu din Chitichaz, diecesa Aradului, pentru serviciulu sēu bisericescu plinu de activitate în timpu de preste 50 de ani.

Calumniile pressei unguresci. Foia ungurescă „Budapest“ în numărulu sēu

dela 24 Ianuarie, precum și unele foi unguresci din Clușiu au publicat nise defaimări murdare la adresa preotului român gr. cat. din Galda inferioară. Foile unguresci scriau adecă, că numitul preot ocaziunea unei „petreceri populare“ — cum se exprimă ele — ar fi comis unele imoralități. În privința acēstă etă ce ne scrie d-lu Iosif Herlea, economulu din Galda inferioară, în a căruia casă s'a datu susu đisa „petrecere populară“: „Eu, ca stăpānu alu casei, mē simt datoru a declara, că acēstă scire este de totu falsă și rēutāciōsă, deōrece la casa mea nici n'a fostu „petrecere populară“, cum se exprimă foile unguresci, ci a fostu o sfințire a casei, la care afară de noi, căsenii, numai funcționarii bisericesci au luat u parte, petrecēndu timpul, după datina nōstră strămoșescă, în cāntări bisericesci. Că ar fi avut preotulu nostru nu sci u relațiuni cu nevasta lui Baltes Salamon recte Moiesiu Solomon nu este adevăratu, deōrece respectiva nevastă nici n'a fostu în đina aceea la casa nōstră, ci născocitorulu minciunei a voit u se pună vina pe unu nevinovat u cu scopulu, precum se vede, de a ușura prin acēstă pe adevăratulu vinovat u. Altmintrelea cercetarea este în curgere și fasiunile martorilor voru dovedi adevērata stare a lucrului. Rogu a mi-se publica acēstă sinceră declarațiune“. — Iosif Herlea, economu.

Balulu juriștilor, ce se amānase din cauza morții prințului de corōnă, se va da într-una din Țilele dela 28 Februarie până la 3 Martie. n.

Administratōru protopopescu. I. Prę sfinția Sa Pārintele Arhiepiscopu și Metropolitu Miron Romanu a adresat u elerulu și poporulu din tractulu protopresbiteral u Abrudului unu cercularu, în care face cunoscutu, că în urma încetării din viață a protopresbiterulu Ioanu Gall a încredințat u în modu provisoru administrarea tractulu acelaia protopresbiterulu tractulu Cămpeniloru Romulu Fuduiu.

Din Poiana Mērului. În nr. 13 alu „Gazetei“ din anul acēstă amu publicat u corespondență din Poiana Mērului, în care se vorbea despre confuziunea și neajunsulu ce le-a pricinuit noua lege veterinară cu pașapōrtele de vite. Corespondența nu ne-a fostu trimisă nici de notarulu cercualu d-lu Simionu Ianculescu, care ne rōgă se facem u acēstă declarațiune nici de preoții ori învățatōrii cerculu Poiana Mērului. Dealtmintrelea vice-comitele Făgărașului ar face multu mai bine se îngrijescă ca se nu se nască confuzii și neajunsuri pentru

poporulu cu noua lege veterinară, decâtu se facă închisițiune prin Pciana Mērului.

Defraudare. În Galgocș a fostu arestatu esecutorulu de dare orașenescu Iosif Heim, ér adjunctulu de notar u Alex. Csongrady a fugit u aci încolo. S'a dovedit u până acum o defraudare de peste 2000 fl. și după cum đicu unu suma defraudată trece peste 10.000 fl. banu incasați din dări. În Vațu a fostu suspendat u din postu casierulu orașului pentru necorectități în administrarea banilor, deasemenea a fostu suspendat u vice-notarulu Ianos Varady, contra căruia s'a pornit u și cercetare pentru viață imorală.

Postu de medicu veterinaru. În Făgărașu s'a sistemisat u unu postu de medicu veterinaru comunalu diplomat u, cu lēfă de 500 fl. pe an u și cu venit u din praxa privată. Petițiunile se se adreseze cel u multu până la 13 (25) Februarie către primăria comunală în Făgărașu.

Iconari ruși espulsați. Diarele din Bucuresci spunu, că guvernulu român u a espulsat u vr'o 63 de iconari ruși, caru umblau prin sate făcēndu propagandă în favorulu nu sci u.

Somația Regelu Milanu. „Gazeta Moscovei“ publică unu act u, prin care Regele Milanu alu Serbiei este somat u se plătescă 1539 de galbeni austriaci unei Romānce, anume d-nei Maria Ștefānescu.

Magistru postal u. E de ocupat u postulu de magistru postal u în Karțfalēu (comit. Ciuculu) cu contract u și cauțiune de 100 fl. Lēfă e 180 fl. pe an u și cheltueli de cancelariă și de distribuire 56 fl. Petițiunile sunt u a se adresa susnumitei direcțiunii în terminu de trei săptămāni.

Diarul Reginei Natalia. Diarele streine anunță, că Regina Natalia a Serbiei a depus u sumă însemnată la o bancă din Belgrad u, pentru subvenționarea diarulu ce va apăre în curēndu și care fi va apăre interesele ei.

Esposiția din Parisu.

Pregătirile pentru esposiția din Parisu voru fi gata până la sfērșitul lui Martie.

Etă, după „Figaro“, lista statelor Europei care, fiă oficial u, fiă prin comitete private, voru lua parte la acēstă esposiția. Ea a fostu supusă președintelu Republicei de către directorii generali:

mai departe în marea Caspică, sēu în necașiesulu Petersburgu.

Ce tablou și ce contrastu! Colo josu, — o viață sbuciumată și plină de pasiuni, ér aici — pacea chililoru din mânăstire. Colo o mișcare și unu schimb u nemărginit u, și reteniă, frică, obrāsmiciă și pasiune. — aici o consciință împăcată, și pururea o vorbă blāndă pe buze. În fiecare dimițetă și în fie-care sēră se aude deasupra șgomotosulu orașu, cum păstorulu sufletesc din mânăstire își face tainica sa rugăciune și liniștit u parcă cade pe gânduri și se cugēț u la deșertăciunea vieții pāmāntesci.

Sēra însă, când cerulu este presărat u cu stele și Volga reflecteză rađele lunii, pe cānd numai ici și coltu pe malulu șgării mai liăresce unu foșor u părăginit u, și pe cānd cānteculu dulce dēr monoton u alu vęslășiloru d'abia se mai aude, atunci fiori cuprind u aceste locuri și sufletele nōstre fără de voiă lāsă la o parte trēbile pāmāntesci.

Cine va merge vr'odată la Niș-Novgorod u, acela se cercetere de bună sēmă și mânăstirea Peciora.

Călătorulu pe lângă acestea, plim-

bāndu-se prin încăperile mânăstirei, se va pomeni într-unu alt u timp u și va vedē de-odată alte obiceiuri și altă viață. Scheletulu unei vieți trecute i-se va înfășișa înaintea ochiloru din mijloculu acelor morminte. Va vedē vechile hainē bisericesci, acaretele sfinte și cronicile biserice. În mijloculu acestor ruine reinvieză viața trecutulu, ér din ele puțintele rămāșițe de artă se plāng u și jelesc u neglijența neertată a posterității.

Istoria mânăstirei Peciora este de totu simplă. Din străvănirea ei de odinioară și din bogăția ei se afla, a decădutu și a ajunsu într-o mare miseria. Mai nainte vr'o avea mânăstirea vr'o opt mii de suflete, adecă opt mii de clăcași și o mulțime de venituri lāsate de bnfăcătorii milostivi, ca se se cetescă rugăciunē pentru pomenirea lor u. Cu timpul i-se cele mai frumoșe moșii cădura în mână streine, milostivele dānii moartā numai rugăciunile rămaseră ca o țigă acum. Cea mai vechiă cronică a mânăstirei este de pe timpul domniului lui Ivan cel u temeraru; ea cuprind u numele multor

boeri cu dāniile făcute, precum și o mulțime de credincioși de tōtă sēmă, caru au dāruit u câte ceva pentru eterna odihnă a sufletelor lor u. În lungulu șir u de atâtea nume mute este ascunsă pōte și câte o taină d-rcare, coperită pentru veică cu unu vël u, pōte vre-o idee înaltă, vre-o faptă vrednică de imitat u sēu vre-o pasiune înfocată, pōte vr'o mare fericire sēu vre o adēcă durere, speranțe și totu atâtea desamăgiri, vr'o întâmplare de mare însemnată, este pōt u đice o cronică a faptelor pentru vecl apuse, a unei lumi ce nu mai esistă.

Din istoriă numai atātă se șcie că pe timpul năvălirii Tătariloru mânăstirea a fostu pustiită și că în a năvăliri 1596 s'a derimat u parte însemnată din ea. Acēstă întâmplare se ținu în tōtă Rusia ca unu semnu rău, ca o povēstire de mari nenorociri. Mai târziu prin mijloculu țarulu Michail Teodorovicu s'a edificat u din nou acē mânăstire.

Se mai șcie încă, că pe cānd întreaga Rusiă g meau sub jugulu Poloniloru archimandritulu Teodosie a fostu trimis u, împreună cu alți dignitari și omeni

fruntași, la prințulu Pojarski ca s'el u rōge și s'el u înduplece de a lua comanda suprēna peste tōtă armata, ceea ce se și întâmplă cu bună reușită, deōrece Rusia a fostu liberată de jugulu polon u, care apăsa greu pe nenorocita țēră.

De atunci nu se mai amintescē nimic în istoria Rusiei despre mânăstirea Peciora. A rămāsu liniștită și nici o rēsvărire lumescă n'a mai pētrunsu peste sfințele ei điduri, și astfel în tăcere și cuprinsă de jale stă deasupra orașului Niș-Novgorod u, și cu o căutătură seriōsă priveșce veciniculu șgomot u alu bazarulu. Aceste điduri au vędutu multe, au vędutu revoluții, năvălirile Tătariloru, sabia polonă, trufia boeriloru și gloria țariloru. Privescē Rusia vechiă la Rusia nouă, și tocmai ca odată chiamă pe credincioșii sēi la rugăciune, și în tocmai ca odinioară sună clopotele mânăstirei rar u și jainic u.

Cine va merge la Niș-Novgorod u, acela se nu ocolescă mânăstirea Peciora, ci se mērgă acolo și se se inchine.

Frunză.

Engltera (comitetu privat), fara subventiune, der cu unu capitalu de garantiu dat de esposanți Lei 1.500.000

Belgia (comitet priv.), subventiunea guvernului . . . 600.000

Spania (comitetu priv.), subventiunea guvernului . . . 500.000

Elveția (com. oficial) subventiunea guvernului . . . 450.000

România (com. privat), subventiunea guvernului . . . 200.000

Norvegia (com. oficial), subventiunea guvernului . . . 140.000

Danemarca (com. privat), subventiunea guvernului . . . 140.000

Portugalia (com. priv.), subventiunea guvernului . . . 137.000

Guvernulu Greciei și Serbiei n'au fixatu încă subventiunea ce voru acorda comitetelor.

Rusia, Italia, Austro-Ungaria, Olanda și Luxemburgulu nu suntu represintate decât de comitete libere și fara nici o subventiune; esposanții au strinsu, ei inșiși unu capitalu pentru a întimpina cheltulele trebuinciose.

Singurile țări din Europa, cari nu voru fi represintate de locu suntu: Germania, Suedia, Turcia și Munte Negru. Participarea la expositia a Statelor unite este subventionata cu 1,200,000 florenți.

Mexiko și câteva state din America de miadași împreună cu Iaponia, Siamulu și Persia iau parte la expositia ca oficiale; China, Egiptulu, Marocco și Transvalulu prin comitete private.

Intemplantari diferite.

Focul. In Toplita română a arsu grajdulu lui Ionu Pescanu, prefacendu in cenuse și doi boi impreună cu insemnata cantitate de fenu. Foculu a provenitu din pipa proprietarului, care de altmintrelea n'a avutu nimic asigurat.

In Inofaleu din Ciucu au arsu la 6 Februarie n. șese edificii.

Cu nasu'n focu. Pe Delulu Prislopulu de multe ori se întemplant multe nenorociri. In timpul mai nou s'a întemplant, ca nisce omeni rostogolindu la vale unu brad de plută, ilu scapara, asa ca bradulu schimbanduși directiunea se rostogoli peste unu bordeiasu de scanduri, in care stetea in jurulu unu focu Catalina Angi și Andreiu Bokor din Gy. Remetea. Amendoi cadutu cu nasu'n focu, ardendu-se greu la fata; morte insu nu s'a întemplant.

Sciri militare.

Austro-Ungaria. De curendu a fostu inarmatu corpulu I de armata, a carui comanda se afla in Cracovia, cu pusei de repetitia Mannlicher. Esercitiile cu noua arma se voru face in luna Martie. Reservisti numitului corp, cari trasescu in Budapesta, voru primi in curendu convocarea dela cancelaria militara din capitala ungară.

România. Briculu „Mircea” va intreprinde o noua calatoriă pe marea Mediterana, cam pe la sferșitului lui Aprile viitoru.

Elievi de marină voru visita multe porturi insemnate, voru visita de asemenea și arsenalulu dela Spezia. — Prin stelierele diferitelor corpuri de armata se lucreza cu mare activitate la repararea corturilor și a diferitelor efecte militare.

Franciu. Ministriulu de răsboiu a datu ordinu, ca fabrica de arme dela Tulle se urce productia dela 315 la 400 arme (pusci cu repetitia) pe di. Celelalte fabrici de asemenea lucreza mereu.

Din camerele române.

Senatulu Ședința dela 25 Ianuarie. D lu Wilner cetece in a treia lectura propunerea sa relativa la desființarea prin răscompărătoare a embaticu-

rilor*) la proprietățile private. Desvoltanduși apoi propunerea, propunătorulu arata dificultățile nenumărate și sarcinele de care suferu locuitorii prin localitățile unde esista dreptulu de embaticu și cere a se face o lege pentru desființarea lor prin răscompărătoare de către comunele respective.

D-lu N. Fleva nu împartășese din principiu vederile propunătorulu, căci, pe cât se pare de trebuincioasă desființarea embaticurilor, pe atât e dificilă resolvarea cestiunei pe cale legislativă, intru câtu s'ar ataca principulu fundamentalu alu ordinei sociale actuale: dreptulu imprescriptibilu alu proprietății. Se pronunță contra luării in considerația a propunerei.

D-lu V. A. Ureche, deși nu admite propunerea așa cum e redactată, crede că intru câtu cestiunea esista și se presintă, este de neapărătoare trebuință a se cerceta deapropu; pentru care cere a se lăsa in considerația și a se trimite in stadiulu secțiunilor.

Prințulu Gr. Sturza constata cu multumire chipulu cu care d. Fleva apără dreptulu sacru alu proprietății, diferă insu de d-sa, când crede că taxa de imasu este o taxă iluzoriă ori anachronică, intru câtu locuitorulu plătesce o taxă pozitivă pentru o folosință reală. Crede că cestiunea merita cu toate acestea de a fi maturu studiată și cere luarea propunerei in considerație.

Senatulu ia in considerația propunerea, rămăindu a numi comisiunea de studiu.

D-lu I. Plesnilă, raportoru, da cetire proiectulu de lege pentru scutirea județelor de subventiunea ce sunt obligate prin legea dela 15 Maiu 1882 a plăti căiloru ferate pentru liniile construite in ținutul lor, apărându-se asemenea județele și de plata valorei terenuriloru expropriate de cai ferate.

Legea se ia in considerația fara discuția și se voteza cu mare maioritate. Se voteza fara discuția legea prin care comuna Galați este autorizata a ceda piața Stefanu celu Mare din Galați Statulu pentru clădirea palatulu episcopalu, a catedralei și a seminarulu eparohiei Dunărei-de-Josu.

Se procede la alegerea comisiunei pentru cercetarea propunerei in privința desființării embaticurilor. Sunt aleși in această comisiune d-nii Greceanu, dr. Blancfort, Boerescu, Cămarășescu și Wilner.

D-lu St. Greceanu interpeleza pe ministriulu cultelor asupra stărei in care e lasata să cadă in ruine Sf. Biserica Sărandaru din capitală, care este unulu din cele mai insemnate monumente naționale, fiindu ridicata de Mateiu Vodă Basarabu intru amintirea renascerei literelor române pentru fala credinței strămoșesci.

Camera. Ședința dela 25 Ianuarie.

D lu Nicolae Blarembergu cere cuvântulu: „Am de implinita unu act pe-nibilu și ingratu, am o datorie de conștiință de achitata in numele a 22 deputați depun unu act de punere in acusația a ministriulu Brătianu. D lu Blarembergu explică cum că s'a subscrisu actulu numai de 22 deputați pentru că acei cari subscrisu nu mai pot face parte din comisia de informații; și prin urmare au trebuitu lăsați mai multu cari să facă parte din instrucția.

D-lu Ressu adresază o interpelare d-lui primu ministru, e să dea ordine de a nu se mai urmări preoți și învățatori sătesci pentru darea fonciară la care sunt impuse pe nedreptu pământurile date bisericilor și școliloru după legea rurală.

D-lu Nucșoru interpeleza pe ministriulu de est-erne pentru ce porci noștri nu surtu lăsați să treacă in Germania.

D-lu Carpă răspunde, că e adăvăratu că se inchid granitele germane ramăto-riloru noștri, der asta se face contra tuturor produselor țăriloru speră că la noua convenția se va incheia mai bine, să avem și noi avantagi.

D lu Sava Somanescu vorbece și d-sa in acestu subiectu și se întreba de ce Germania ne inchide granitele.

D lu Carpă arata, că astfel cum arăta convenția nu se potu îndreptalucrările, der speră că in vițoarea convenția se voru stipula și pentru România condiții favorabile.

D lu Păucescu depune proiectulu de lege alu tocmehloru agricole care se trimite in secția de urgență.

D lu C. Popovici plange, că in listele făcute pentru împărțirea pământu-

* Dajma in fructe ori in bani pentru pământulu ce popietarulu l'a datu țaranulu să și-lu lucreze pentru sine.

turiloru la țaran in județulu Sucuva funcționari comunali n'au trecut pe multu din ei.

D-lu Vernescu răspunde, că sunt nisce intrigi făcute de funcționari inferiori.

D-lu Andreescu dice, că d-lu Vasile Popescu, doctorulu primaru alu județulu Muscei, plătitu cu 7200 lei, face abuzuri. Arata că chematu la bolnavi dela țără nu s'a dus la nici unulu până nu i-a datu 70 lei. A luatu dela nisce săteni din Domnesci 240 lei pentru ca să lase ca locuitorii să și imormenteze morții totu la biserică, er nu la cimitir. Acesta e o mituire. Și d-sa arata și lista cum s'au strinsu bani. Pentru toate acestea ilu declară responsabilu. A mai luatu dela unu locuitoru 40 lei ca să-lu scape de armata.

D-lu Andreescu arata o mulțime de abuzuri între care unu certificat falsu de bolă.

D-lu Vernescu i promise d-lui interpeletoru, că dreptatea se va face, că va da ordinu procurorulu să urmărească toate aceste fapte ce cadu in domeniulu Codulu penalu.

D-lu Andreescu mai desvôlta o interpelare adresata ministriulu Domeniiloru relativă la lipsa de lemne a unor locuitoru din județulu Muscel din nisce comune depărtate.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciulu biurulu de coresp. din Pesta)

Budapesta, 15 Februarie. Cu toate arestările ce s'au făcutu eri, demonstrațiunile s'au reînoui. După amedși se adună o mai mare mulțime de omeni inaintea loculu de adunare a studenților, unde apărura 50 de polițiști călăreți și pē-trunseră in tropotu mare in mulțime, care se împrăștiă in fugă sēlbatică. S'au făcutu mai multe arestări. Sēra s'au întemplantu cele mai turburătoare scene ale demonstrațiuniloru de până acum. Vr'o 1000 de ascultătoru de universitate se duseră cântându cânteculu lui Kossuth inaintea redacțiunei diarulu guvernamentalu „Nemzet” și arseră unu esemplaru, apoi merseră inaintea clubulu partidei independente unde deputatulu Lits ținū o vorbire sfērșindu cu „eljen a kiraly” (trăiască regele), er studenții își descoperiră capetele și intr'o voce ridicară unu puternosu strigātu „eljen kiraly”, când deodată năvăliră in mulțime 80 de polițiști călăreți in galopu mare, loviră cu bete, pe multu li călcără, necruțându nici chiar pe femei și copii. Făcură multe arestări. Sunt multu răniți. Pe la 9 ore sēra a domnită liniște pe strade, pe care patrula ostire.

Independentii voru aduce in ședința de ađi in vorbă necualificabila purtare a poliției. Mai multu deputați adresază către cetațeni unu apelu, pentru ca să se adune Duminecă după amedși și se protesteze.

Parisu, 15 Februarie. După ce camera a respinsu revisuirea propusă de ministru-președinte Floquet, acesta a declarat, că demisionēză.

Cununia.

D lu Eugeniu Dreceanu teologu absolutu și D-sora Lucretia Romanu facu cunoscută cununia lor ce s'a celebratu in Biserica gr. cat. din Vama (Vam falu cottulu Satumarelu) in 7 Februarie n. 1889. la 2 ore după amedădi. — D lu Stefanu Rusu și D-sora Rosalia Hodosiu facu cunoscută serbarea cununii lor ce se va săvērși Duminecă in 12-24 Februarie la 3 ore d. am. in biserică gr. or. din Iclandulu mare. — D lu Demetriu Deacu teologu absolutu și D-sora Emili. Bușoiu facu cunoscută serbarea cununii lor, care se va săvērși in 17 Februarie n. la 2 ore p. m. in biserică greco-cat. din Buia.

Le adresăm tustreleloru tinere pă-rechi felicitările noștre.

NECROLOGU.

Virginia de Pap vėduvită Ștefanuțiu, Maria de Pap căsătorită George Popu preotū in Galda, Teresia de Pap căsătorită Teodoru Crăciunū subjede regescu in Bistrița, Cornelia de Papu căsătorită Ștefanu Chirilă pretoru la Uioara, Lucretia de Pap căs. Nicolau Gōrōg conducătoru de cartea funduară in Vinga, și Aurelia de Pap ca surori, respective cumnați, apoi Iosefine Fuchs învățătoare la școla fundatională pop. elem. de fețițe din Năăsudū ca colegă și amică nedespărțită cu inima frântă de durere aducū la cunoștința tuturor consangeni-lorū, amicilorū și cunoscuților, cumcă multu iubita lorū soră, respective cum-nată și colegă nedespărțită

Valeria de Pap

invățătorasă la școla fundatională popor. elem. din Năăsudū

după unu morbu greu și îndelungatū și-a datū blândulu și nobilulu său sufletu in mânia Creatorulu la 2 Februarie 1889 la 4 ore postmeridiane in alu 42-lea anū alu etății.

Osămintele decedatei se voru astruca după ritulu bisericei greco-cath. in Nă-sudū la 4 Februarie 1889 la 2 ore post-meridiane.

Fie'i țărina ușorā și memoria bine-cuvēntatā!

Năăsudū, la 2 Februarie 1889.

Ioanū Issipū protojude administrativu ca soțu, Gerasimū Domide preotū gr. cat. ca cumnatū, Leonida și Helena Elisabeta Domide ca nepoți, Gregoriu Salvanū ces. reg. căpitanū de comptabilitate cu soția sa Matilda născ. Borovetz, Leontina Drăganū născ. Klamczyk și soțulu său Ioanū Drăganū diriginte școlarū ca veri respective afini, Ioanū Klamczyk ces. reg. controloru de perceptorie in pens., ca unchiu, cu inima frântă de durere aducū la cunoștința tuturor consangeniilorū, amicilorū și cunoscuților, cumcă multu iubita și adorata lorū soție, cumnată, mătușă, vară, afină și nepoțā

Luisa Issipū născ. Salvanu,

după unu morbu greu și îndelungatū, in flōrea vieței, atunci când iubiții săi consangeni reclamu mai tare bunavoința și sprințulu său caldurosū, și-a datū blândulu și nobilulu său sufletu in mânia Creatorulu in 31 Ianuarie 1889 la o oră nopțea in alu 33-lea anū alu, mândrei sale vieți și in alu 18-lea anū alu fericeitei sale căsătorii.

Osămintele scumpei decedate se voru astruca după ritulu bisericei greco-cath. in cimiterulu greco-cath. din Rodna-vechiā la 2 Februariu 1889 la 1 oră post-meridiană.

Fie'i țărina ușorā și memoria bine-cuvēntatā!

Rodna-vechiā, la 31 Ianuarie 1889;

Cursulu pieței Brașovū

din 13 Februarie st. n. 1889.

Bancnote romănesci	Cump.	9.34	Vend.	9.36
Argentū romănescu	"	9.25	"	9.30
Napoleon-d'or	"	9.55	"	9.57
Lire turcesci	"	10.80	"	10.88
Imperiali	"	9.80	"	9.88
Galbini	"	5.60	"	5.69
Scris. fonc. „Albina” 6%	"	101.—	"	—
" " 5%	"	98.—	"	98.50
Ruble rusesci	"	127.—	"	128.—
Discontulu	"	3 1/2	"	4% pe anū.

Cursulu la bursa de Viena

din 12 Februarie st. n. 1889

renta de aurū 4%	-	101.45
renta de hartiă 5%	-	94.15
Imprumutulū căiloru ferate ungaru	-	145.40
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostū ungaru (1-ma emisiune)	-	99.10
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostū ungaru (2-a emisiune)	-	120
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostū ungaru (3-a emisiune)	-	114.—
Bonuri rurale ungaru	-	104.75
Bonuri cu clasa de sortare	-	104.75
Bonuri rurale Banatū-Timisu	-	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	-	104.75
Bonuri rurale transilvane	-	104.75
Bonuri croato-slavone	-	105.—
Despagubirea pentru dijma de vinu ungaruescu	-	99.70
Imprumutulū cu preamiu ungaruescu	-	195.60
Cosurie pentru regularea Tisai și Seganului	-	125.50
renta de hartiă austriacă	-	83.35
renta de argintū austriacă	-	83.85
renta de aurū austriacă	-	111.40
taloni imperătesci	-	5.85
Napoleon-d'or	-	59.17 1/2
Mărci 100 imp. germane	-	59.17 1/2
Londra 100 livres sterlinge	-	121.05

Editoru și Redactoru responsabilu
Or. Aurel Mureșianu.

